

rep.nr. 2013/2087

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

BUITENGEWONE OPENBARE TERECHTZITTING VAN 24 juli 2013

1° KAMER

KORT GEDINGEN - andere
tegensprekelijk
definitief

In de zaak:

1. S
appellant,
vertegenwoordigd door mr. LEFEBVRE Paul & mr. DRAYE Maarten,
advocaten te 1050 BRUSSEL, Louizalaan, 480/9

Tegen:

1. CRELAN NV (voorheen Landbouwkrediet), met maatschappelijke
zetel te 1070 BRUSSEL, Sylvain Dupuislaan 251,
geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr. VAN HYFTE Bart, advocaat te 1060
BRUSSEL, Gulden Vlieslaan 77

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van de beschikking in kortgeding, uitgesproken op tegenspraak op 22-10-2012 door de arbeidsrechtbank te Brussel, 22e kamer (A.R. 11/16230/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 20 december 2012,
- de conclusies voor de appellant, neergelegd ter griffie op 30 april 2013,

De principeovereenkomst en het Businessplan zouden later *"integraal deel gaan uitmaken van de handelsagentuurovereenkomst vanaf zijn ondertekening door de toekomstige agent die dan de hoedanigheid van Agent zal verwerven"*.

Op 4-11-2010 werd de BVBA BANKING4YOU, later gewijzigd in BVBA BE4YOU opgericht om de bankactiviteiten uit te voeren met o.m. de heer S: en de heer Ide als vennoten.

De statuten van de vennootschap werden voorgelegd aan de LBK en door haar goedgekeurd.

De opening van het agentschap was voorzien voor 1-9-2011 en met het oog daarop werden voorbereidingen getroffen o.m. het huren van een pand waarvoor bij LBK om een bankgarantie werd verzocht en het uitvoeren van een aantal werken daaraan.

Op 12-4-2012 kregen de heer S: en de heer Ide bericht van de heer L., verantwoordelijke bij LBK dat de nodige licenties (CBFA/FSMA) voor BE4YOU en haar zaakvoerders in orde waren, zodat ze als bankagent konden optreden.

Op 29-6-2011 ondertekenden de heer S en de heer I de handelsagentuurovereenkomst in aanwezigheid van de heren L V d M, L V en W V A van LBK.

De heer L. V nam die vervolgens mee ter ondertekening door het directiecomité van LBK.

Op 29-6-2011 ontving de heer S: van de heer L. de nodige documenten tot volmacht en leningmandataris voor mevr. S. en mevr. F

Als gevolg van de fusie tussen LBK en CENTEA had er een wijziging plaats aan het hoofd van de commerciële directie waarbij de heer L. V d V werd vervangen door de heer P. V (die overkwam van CENTEA)

Op basis van informatie die LBK via de database Graydon had bekomen werd de heer S. ondervraagd over zijn betrokkenheid bij bepaalde vennootschappen die failliet waren verklaard.

De heer S liet opmerken dat het faillissement dateerde van 21 maanden na zijn vertrek uit de vennootschap en hem daarvoor geen enkele verantwoordelijkheid trof.

De heer S stelde vast dat de informatie op Graydon waarvan hij daarvoor geen kennis had onvolledig was en liet die corrigeren.

Tijdens een gesprek op de zetel gaf hij alle nodige inlichtingen. Volgens hem kwam tijdens die gesprekken eveneens zijn Iraanse achtergrond ter sprake.

Op 5-8-2011 werd de heer S: ontboden door de heer L. V D M, branchmanager bij LBK, voor een gesprek om hem *"persoonlijk het definitief standpunt van onze directie mee te delen in het kader van uw kandidatuur zodat het dossier verder gefinaliseerd kan worden."*

"de huidige vordering ontvankelijk en volledig gegrond te verklaren en bijgevolg verweerder te veroordelen tot betaling van een forfaitaire sanctie aan verzoeker van:

- in hoofddorde 6 maanden loon ten bedrage van 30.000 euro en gerechtelijke moratoire intresten vanaf het verzoekschrift tot op de dag van volledige betaling;*
- in ondergeschikte orde de betaling van 3 maanden loon ten bedrage van 15.000 euro en gerechtelijke moratoire intresten vanaf het verzoekschrift tot op de dag van volledige betaling;*
- In beide gevallen hem uitdrukkelijk voorbehoud te verlenen om in een procedure ten gronde de vergoeding van de werkelijke schade te vorderen;*
- de openbaarmaking te bevelen van huidig vonnis op kosten van gedaagde in 2 regionale en 2 nationale kranten en hierbij de persoonsgegevens van de heer S. te anonimiseren*
- het vonnis uitvoerbaar te verklaren bij voorraad*

De LBK vorderde dat de Voorzitter zich onbevoegd zou verklaren om kennis te nemen van het geding en stelde een tegenvordering in die ertoe strekte de heer S. te horen veroordelen tot betaling van een schadevergoeding wegens tergend en roekeloos geding, ex aequo et bono geraamd op 15.000 euro meer de gerechtelijke intresten en de kosten van het geding.

Bij op 31-8-2012 ter griffie neergelegde conclusie, na het advies van het openbaar ministerie paste de heer S. zijn vordering aan door eraan toe te voegen:

"huidige vordering ontvankelijk en volledig gegrond te verklaren en meer bepaald, voor recht te zeggen dat de onzijdige en eenzijdige beslissing tot stopzetting door LBK van de samenwerking met verzoeker gebeurde op basis van diens Iraanse afstamming, hetgeen een krachtens art 12 Antiracismewet verboden vorm van directe discriminatie is en hiervan de staking te bevelen ..."

Met de bestreden beschikking oordeelde de Voorzitter van de arbeidsrechtbank dat de vordering van de heer S. tot betaling van een forfaitaire schadevergoeding op basis van art 18§2 van de antiracismewet, buiten de hypothese van de vordering tot staking niet tot de bevoegdheid van de Voorzitter behoorde en verzond deze naar de 23^e kamer van de arbeidsrechtbank voor behandeling ten gronde.

Zij verwees daarbij naar art 587, bis 3° Gerechtelijk Wetboek waarin wordt bepaald dat de voorzitter van de arbeidsrechtbank uitspraak doet over de vorderingen tot staking krachtens art 18 van de wet van 30-7-1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden.

Zij overwoog dat de vordering tot betaling van een schadevergoeding a fortiori slechts een accessoir karakter had en de bevoegdheid van de voorzitter onmiskenbaar geënt was op de vordering tot staking en art 18§4 de procedure zoals in kortgeding uitdrukkelijk reserveerde voor de procedure die steunde op §1 dat het verzoek tot staking betreft gekoppeld aan het verzoek tot vaststelling van de overtreding van de bepalingen van de antiracismewet.

Derhalve de heer S te veroordelen haar een schadevergoeding te betalen wegens tergend en roekeloos geding, ex aequo et bono geraamd op 15.000 euro en de gerechtelijke intresten evenals tot de kosten van het geding.

BEOORDELING

I. ONTVANKELIJKHEID

Geïntimeerde werpt de niet ontvankelijkheid op van het hoger beroep, zich steunend op de bepaling van art 1050, 2de alinea Gerechtelijk Wetboek dat tegen een beslissing inzake de bevoegdheid slechts hoger beroep kan worden ingesteld samen met het hoger beroep tegen het eindvonnis.

De heer S brengt daartegen in dat de uitspraak van de Voorzitter minstens een gemengde uitspraak betreft daar de Voorzitter tevens zijn vordering heeft geherkwalificeerd, volgens hem op een foutieve wijze en aldus definitief uitspraak heeft gedaan over een geschilpunt tussen partijen en zijn rechtsmacht betreffende dit geschilpunt volledig heeft uitgeput zodat het vonnis op dat punt een eindvonnis is waartegen hoger beroep open staat op grond van art 1050 al 1 Gerechtelijk Wetboek.

De heer S betoogt dat hij van meet af aan wel degelijk een stakingsvordering heeft ingesteld op grond van art 18§1 antiracismewet daar zijn vordering in de eerste plaats beoogde een verboden discriminatie te horen vaststellen op grond van zijn afstamming en pas in de tweede plaats de toekenning van een forfaitaire schadevergoeding en de publicatie van het vonnis.

Die vordering werd in zijn conclusies in eerste aanleg nogmaals verduidelijkt, zo stelt hij, zodat de Voorzitter van de arbeidsrechtbank volgens hem ten onrechte heeft geoordeeld dat hij pas na neerlegging van het advies van de arbeidsauditeur een vordering tot staking heeft ingesteld.

De heer S benadrukt dat uit de voorbereidende werken bij de antidiscriminatiewetten van 10-5-2007 kan worden afgeleid dat de wetgever met de invoering van art 18§1 antiracismewet, de bedoeling had een afzonderlijke procedure in te voeren, onderscheiden van de "gewone" (gemeenrechtelijke) procedure nl. het bieden van een snelle en efficiënte mogelijkheid om een discriminatie aan te geven en daarbij kans te maken op een reële schadevergoeding onder de vorm van een forfaitaire schadevergoeding.

De heer S onderlijnt bovendien dat art 1050 Gerechtelijk Wetboek als principe voorop stelt dat in alle zaken hoger beroep kan worden ingesteld zodra het vonnis is uitgesproken, zelfs al is dit een beslissing alvorens recht te doen of een verstekvonnis zodat de uitzonderingen daarop, zoals deze van art 1050 al.2 wat de beslissingen over de bevoegdheid betreft, beperkend moeten worden uitgelegd.

De door de heer S opgeworpen betwisting betreft de materiële bevoegdheid van de Voorzitter van de arbeidsrechtbank dan wel deze van de arbeidsrechtbank in haar normale samenstelling om van het geschil kennis te nemen en niet een incident van verdeling als bedoeld in art 88 Gerechtelijk Wetboek, op basis van het reglement van de arbeidsrechtbank.

dit zou ingaan tegen de richtlijn 2000/43EG van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming (rasrichtlijn) die het nemen van doeltreffende, evenredige en afschrikwekkende sancties oplegt aan de lidstaten.

Aangezien de rechter een richtlijnconforme interpretatie van de wet moet geven, volgt daaruit volgens hem dat zijn hoger beroep tegen de bestreden beschikking toelaatbaar is.

De antiracismewet van 10-5-2007 beoogt de omzetting van de richtlijn 2000/43 van de raad van 29-6-2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming (art 1)

Het Hof van Justitie heeft herhaaldelijk benadrukt dat de nationale rechter die kennis neemt van een geschil over een materie die binnen het toepassingsgebied valt van een richtlijn gehouden is zijn nationaal recht zoveel mogelijk uit te leggen in het licht van de bewoordingen en het doel van deze richtlijn ten einde het met de richtlijn beoogde resultaat te bereiken. (H.v.J, 10-4-1984, Von Colson en Kamann zaak 14/83, jurispr. 1984, p 1891 r.o.26; H.v.J. Arrest Marleasing, 13-11-1999 zaak C 106-89 ro 8)

H.v.J. Arrest Mangold 22-11-2005 zaak C -144/04

Specifiek met betrekking tot het beginsel van niet discriminatie oordeelde het Hof van Justitie:

"De nationale rechter aan wie een geschil is voorgelegd waarbij het beginsel van non discriminatie (...) in het geding is, in het kader van zijn bevoegdheid de voor de justitiabelen uit het gemeenschapsrecht voortvloeiende rechtsbescherming te verzekeren hen de volle werking daarvan te waarborgen, waarbij hij elke eventueel strijdige bepaling van nationaal recht buiten toepassing moet laten (zie in die zin arresten H.v.J. Arrest Mangold 22-11-2005 zaak C -144/04 ro 77 ; H.v.J. 9-3-1978 Simmenthal C-106/77; jurispr pl 629, ro 21 en 5-3-1998 Sorlred C-347/96 Jurispr blz. I-937)

Daarom meent het hof het door de heer S. opgeworpen middel m.b.t. de niet conformiteit met de aangehaalde richtlijn te moeten onderzoeken.

Volgende bepalingen van de richtlijn 2000/43 zijn in dit verband relevant:

Art 7

De lidstaten zorgen ervoor dat gerechtelijke en/of administratieve procedures voor de handhaving van de uit deze richtlijn voortvloeiende verplichtingen beschikbaar zijn voor eenieder die zich benadeeld acht doordat het beginsel van gelijke behandeling niet jegens hem of haar is toegepast, zelfs na de beëindiging van de verhouding waarin die persoon zou zijn gediscrimineerd.

De lidstaten zorgen ervoor dat verenigingen, organisaties of ander rechtspersonen namens de eiser met diens toestemming elke gerechtelijke en of bestuursrechtelijke procedure voor de naleving van uit deze richtlijn voortvloeiende verplichtingen kunnen instellen.

Uit de feiten zoals door partijen uiteengezet blijkt dat de handeling die de heer S als discriminatoir aanwijst, nl. de weigering om de agentuurovereenkomst met hem aan te gaan wegens zijn Iraanse afstamming, is voltooid en de gevolgen ervan definitief zijn. De heer S stelde zelf dat hij het onmogelijk acht nog met geïntimeerde te contracteren.

Tijdens de wetsvoorbereiding stelde de minister dat de vordering tot staking ook mogelijk was t.a.v. vormen van discriminatie waaraan reeds een einde is gekomen, voor zover een gevaar voor herhaling bestaat; Alleen wanneer een soortgelijk gevaar niet bestaat heeft de eiser niet het vereiste belang om de vordering in te stellen. ((parl st. 2006-2007, Doc 51-2720/009 p 44)

De heer S heeft noch in het verzoekschrift waarmee het geding werd ingeleid, noch in zijn latere conclusies –voor zover ze tijdig werden neergelegd – gevorderd de staking te bevelen van de als discriminatoir beschouwde handeling of van de praktijk die er ten grondslag aan zou liggen.

Art 18§1 bepaalt dat de rechter “op verzoek van het slachtoffer van de discriminatie, van het Centrum of van een belangenvereniging” het bestaan vaststelt van de overtreding en de staking ervan beveelt.

Dit impliceert dat aan de rechter moet worden gevraagd de staking te bevelen. Het beschikkingsbeginsel vastgelegd in artikel 1138, 2° Ger. Wb, houdt in dat de rechter niet op eigen initiatief uitspraak mag doen over niet gevorderde zaken. (zie o.m. Cass. 28.9.2012, Cass. 14.2.2011, Cass. 28.10.2011, Cass. 24.12.2009, Cass. 28.9.2009, Cass. 28.5.2009 (www.cass.be))

Het verzoek tot vaststelling van een discriminatoire handeling is niet specifiek voor een vordering tot staking. Deze vaststelling is eveneens vereist vooraleer een schadevergoeding kan worden toegekend. (parl st. 2006-2007, Doc 51-2720/009 p 119)

Het hof besluit dat de bestreden beschikking niet in aanvaring komt met de door de richtlijn opgelegde verplichting voor de lidstaten om te voorzien in een doeltreffende, evenredige en afschrikwekkende sanctionering van de discriminatie, nu de heer S bij de behandeling voor de arbeidsrechtbank ten gronde ten volle de mogelijkheid tot het bekomen van een forfaitaire schadevergoeding binnen een redelijke termijn behoudt, indien daadwerkelijk een discriminatoire handeling in strijd met de racismewet wordt vastgesteld.

De tegenvordering.

De tegenvordering die reeds voor de eerste rechter werd ingesteld heeft betrekking op misbruik van procesrecht door het instellen van de vordering als zodanig en niet wegens het instellen van hoger beroep tegen de bestreden beschikking.

Die vordering kan slecht onderzocht worden in het raam van de beoordeling van de zaak ten gronde.

Aldus gewezen en ondertekend door de eerste kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

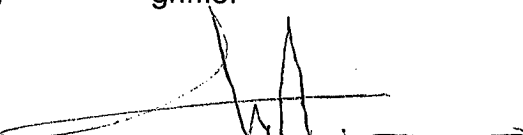
Geertrui BALIS,
Georges JACOBS,
Paul MANS,

kamervoorzitter,
raadsheer in sociale zaken, werkgever
raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider

bijgestaan door :
Dirk VAN DEN BROECKE,

griffier

Dirk VAN DEN BROECKE

Geertrui BALIS

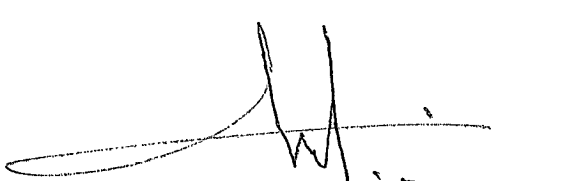

Georges JACOBS

Paul MANS

en uitgesproken op de buitengewone openbare terechtzitting van de eerste kamer van het Arbeidshof te Brussel op woensdag 24 juli 2013 door:

Geertrui BALIS, kamervoorzitter
bijgestaan door
Dirk VAN DEN BROECKE, griffier .

Dirk VAN DEN BROECKE

Geertrui BALIS